

از نگاه رتبه‌های برتر آزمون‌های سراسری

زیست‌شناسی را چطور بخوانیم؟

«چطور این درس را بخوانم؟»

یکی از سؤال‌های رایج داوطلبان کنکور همین جمله است؛ اینکه درس‌هایی را که در کنکور می‌آید چگونه بخوانند تا بتوانند در آزمون سراسری، پاسخگوی سؤال‌های آن دروس باشند؛ زیرا نحوه آمادگی برای پاسخگویی به سؤال‌های تفهیمی و تستی آزمون سراسری، با سؤال‌های تشریحی نهایی یا آزمون‌های مدارس، گاه تفاوت قابل توجهی دارد. یکی از راه‌های فراگیری نحوه مطالعه، آشنایی با شیوه مطالعه داوطلبان موفق آزمون سراسری سال‌های گذشته یا داوطلبانی است که در درس مورد نظر توانسته‌اند درصد خوبی کسب کنند.

گفتنی است که آنچه می‌خوانید، تجربه درصدهای خوب درس مورد نظر بوده است و حکم قطعی نیست؛ به عبارت دیگر، شاید شما از شیوه دیگری بهره ببرید و موفق نیز بشوید، و اگر شما با درس مورد نظر مشکلی ندارید، نباید نحوه مطالعه خود را تغییر دهید؛ یا شاید شیوه مطالعه یک رتبه برتر با توجه به مهارت و سطح آمادگی شما، نتواند پاسخگوی نیاز شما باشد. در این شماره، به نحوه مطالعه درس زیست‌شناسی از زبان چند رتبه برتر می‌پردازیم.

سید شایان پور میربابایی

رتبه ۱ تجربی کنکور ۹۳، زیست‌شناسی ۱۰۰ درصد:

زیست‌شناسی را خیلی دقیق و مفهومی می‌خواندم و همه قسمت‌ها و شکل‌های کتاب را بررسی می‌کردم و برای هر مبحث، تست‌های زیادی حل می‌کردم و نکات مهم و کلیدی هر تست را هم در حاشیه کتاب در همان مبحث مورد نظر یادداشت می‌کردم. هنگام مطالعه هم، مطالب هر سه کتاب زیست‌شناسی را به هم ارتباط می‌دادم و با زیاد خواندن و زیاد تست زدن، دقتم را بالا می‌بردم.

در برنامه مطالعاتی من، هر روز درس زیست‌شناسی قرار داشت و بخصوص روزهای تعطیل، وقت قابل توجهی را به مطالعه زیست‌شناسی اختصاص می‌دادم. منبع مطالعاتی‌ام نیز کتاب درسی بود و

کتاب درسی را خواندم و هر مطلبی را که می‌خواندم، به بخش‌های دیگر ربط می‌دادم؛ در ضمن، در این درس از تست‌های کتاب‌های کمک آموزشی استفاده نمی‌کردم؛ چون خیلی شباهتی با تست‌های آزمون سراسری ندارند.

غزاله تفاق

رتبه ۵ تجربی کنکور ۹۱، زیست‌شناسی ۹۰ درصد:

در میان درس‌های اختصاصی، در درس زیست‌شناسی با اینکه درس اصلی‌مان بود، مشکل داشتیم؛ آن هم علتش این بود که بلافاصله بعد از مطالعه کتاب به سراغ تست زدن می‌رفتم و این روش من اشتباه بود و متوجه شدم که باید بعد از مطالعه بتوانم آن قسمت از کتاب را که خوانده‌ام، از روی شناسنامه‌های تصویری تصویر کتاب، آنالیز کنم و روی هر تصویر ۵ تا ۱۰ دقیقه با توجه به اهمیت آن وقت بگذارم و نکات مهمش را در بیاورم و حاشیه نویسی کنم و بعد بروم سراغ تست باز و این تست‌ها را هم حاشیه نویسی کنم؛ آن وقت در دوران جمع‌بندی، وقتی کتاب زیست‌شناسی را می‌خواندم، می‌توانستم مطمئن شوم که هیچ نکته‌ای باقی نمانده است.

پدرام افشار

رتبه ۴ تجربی کنکور ۹۱، زیست‌شناسی ۹۴/۷ درصد:

درس زیست‌شناسی را طوری می‌خواندم که به آن حلقه‌های زنجیره‌ای که بین یک فصل و فصل دیگر هست، مسلط شوم؛ چون زیست‌شناسی، درسی است که به عنوان یک درس ترکیبی از آن اسم می‌برند؛ یعنی با تسلط بر یک فصل نمی‌شود به تمام سؤالات آن فصل پاسخ داد. مسلماً از فصول دیگر و مطالب دیگر هم سؤال می‌آید؛ بویژه در درس‌های زیست‌شناسی و شیمی به شکل‌های کتاب نیز خیلی اهمیت می‌دادم؛ چون در سال‌های قبل سؤالاتی در زیست‌شناسی مطرح شده بود که کلید حل آن سؤال، تسلط به یک شکل از کتاب درسی بود.

یک نکته دیگر اینکه همیشه سعی می‌کردم، چه در آزمون‌هایی که از خودم در خانه می‌گرفتم و چه در آزمون‌های آزمایشی، مشکلات و غلط‌های خودم را بشناسم. وقتی آنها را نمی‌شناختم، دقیقاً از ابتدای سال می‌دانستم که نقطه ضعفم در کجاست، و من خودم را در کدام قسمت‌ها و مسائل باید تقویت کنم و سعی می‌کردم تا آخر سال، آنها را برطرف کنم.

مائده عابدیان

رتبه ۱۰ کنکور ۹۱، زیست‌شناسی ۹۰/۷ درصد:

بهترین شیوه خواندن مطالب زیست‌شناسی به این ترتیب است:

(۱) ابتدا مطلب را به صورت اجمالی و گذرا بخوانید تا ایده کلی آن را به دست بیاورید (پاراگراف اول و آخر، تیترها، شکل‌ها و ...).

(۲) چند دقیقه درباره ایده‌ای که از مطلب گرفته‌اید تفکر کنید و ببینید که درباره آن چه اطلاعات قبلی دارید؟ کاربرد و ارتباط آن با مسائل روزمره چیست؟ و ... (سؤال طرح کنید و خودتان جواب بدهید).

(۳) مطالب را به صورت دقیق بخوانید، زیر نکات مهم و کلیدی خط بکشید و نکات مهم را حاشیه‌نویسی کنید.

(۴) از مطالب خلاصه‌برداری کنید. می‌توانید مطالب مهم را به صورت نکات جداگانه درون دفتر یا فیش‌هایی بنویسید، اما بهترین روش برای خلاصه‌برداری، نوشتن مطالب مهم به صورت نمودارهای درختی، شبکه‌ای، جدول‌ها، شکل و ... است؛ یعنی مطالبی را که یاد گرفته‌اید، به شکلی که ذهنتان آن را خلق می‌کند، بازنویسی کنید.

از منابع دیگر استفاده نمی‌کردم؛ چون مطالب کتاب درسی زیست‌شناسی گاهی با مطالب کتاب‌های مرجع این درس تناقض دارد و مطالعه آنها بیشتر داوطلب را سردرگم می‌کند؛ اما هر وقت نکته‌ای برایم مبهم بود از دبیرم برای کسب اطلاعات بیشتر کمک می‌گرفتم یا به سایت‌های علمی معتبر مراجعه می‌کردم. لازم است از نقش مؤثر دبیر توانمندمان هم بگویم که هر هفته از ما آزمون تستی می‌گرفت و این کار باعث می‌شد که ما هر هفته درس بخوانیم و نکات تستی را یاد بگیریم.

در کل، داوطلبان گروه آزمایشی علوم تجربی باید بدانند که زیست‌شناسی، نیاز به مرور و تست زدن زیاد دارد. من قبل از تدریس دبیر، پیش خوانی می‌کردم و بعد از تدریس نیز مرور می‌کردم و تلاشم این بود که در زمینه یک مبحث، با چند بار مطالعه دقیق به تسلط نسبی در آن مبحث برسم و بعد تست بزنم.

محمد امین روان بخش

رتبه ۲ تجربی کنکور ۹۵، زیست‌شناسی ۸۷ درصد:

قبل از مطالعه دقیق هر فصل جدید، یک بار سریع آن را می‌خواندم تا موضوع کلی دستم بیاید و بار دوم دقیق‌تر مطالعه می‌کردم و برای بار سوم، نکته دار و عمیق می‌خواندم و در حاشیه کتاب، نکته‌هایی که به ذهنم می‌رسید، و نکته‌های ترکیبی که بین مباحث کتاب‌های زیست‌شناسی دوم و سوم و چهارم مشترک بود، می‌نوشتیم و سپس سراغ تست‌ها می‌رفتم. تست‌ها را یک به یک بررسی می‌کردم و پاسخ تست‌ها را نیز با دقت می‌خواندم و نکته‌های مهم هر تست را در کتاب درسی‌ام می‌نوشتیم. در کل، سؤال‌ها و گزینه‌های هر تست را کلمه به کلمه و با دقت مطالعه می‌کردم و گزینه درست را هم، تا زمانی که سه گزینه دیگر را با دلیل علمی رد نمی‌کردم، انتخاب نمی‌نمودم.

به نظر من، باید با مطالعه دقیق و مداوم، به کتاب زیست‌شناسی تسلط کامل داشت تا نکات آن سریع به ذهن داوطلب بیاید.

سارا همتی

رتبه ۱ تجربی کنکور ۹۴، زیست‌شناسی ۸۹/۴ درصد:

برای درس زیست‌شناسی، ابتدا مطالعه می‌کردم و تست آموزشی می‌زدم و بعد دوباره به کتاب برمی‌گشتم و نکات تست‌ها را در کتاب یادداشت می‌کردم و دیگر به آن تست‌ها مراجعه نمی‌کردم و نوبت‌های بعدی کتاب را مرور می‌کردم.

علی عجم

رتبه ۲ تجربی کنکور ۹۲، زیست‌شناسی ۹۲/۷ درصد:

سعی می‌کردم که سه کتاب زیست‌شناسی را یک واحد منسجم ببینم و آن را در کنار هم مطالعه کنم. غیر از یک بار که هر سه کتاب را خیلی دقیق خواندم و تمام نکات را یادداشت کردم یا زیر آنها خط کشیدم، دفعات دیگر هم گاه فصلی را در کتاب زیست‌شناسی چهارم مطالعه می‌کردم و در نیمه راه حس می‌کردم که این مبحث به زیست‌شناسی سال دوم ارتباط دارد و کتاب سال چهارم را همان جا کنار می‌گذاشتم و سراغ سال دوم می‌رفتم و شاید در همان زمان، یک فصل از زیست‌شناسی دوم را می‌خواندم؛ در کل، زمان زیادی را به مطالعه و تست زدن برای زیست‌شناسی اختصاص می‌دادم؛ حتی برای مثال، در امتحانات ترم اول، طی یک هفته، سه هزار تست زیست‌شناسی زدم. در کل، تست زیست‌شناسی خیلی می‌زدم.

پوریا یاراحمدی

رتبه ۳ تجربی کنکور ۹۲، زیست‌شناسی ۸۶/۷ درصد:

در پنج ماه منتهی به آزمون سراسری، فقط کتاب درسی را خواندم. من ۲۰ یا ۳۰ بار